

הַלְבּוֹת בָּצִיעַת הַפְּתָח סִימָן קֶסֶח

ביאורים ומוספים

(38) וכן מי שורה עוגה בתה, ואכל את העוגה עם התה יחד בכפיה, ופטר את התה בברכת העוגה, הובא בספר ארחות רכוב ח"א עמי פא) בשם הגראיי קיניבסקי, שיכול לשחות את התה והשאר בסופו, ואינו צריך לברך עליו 'שהכל'.

וכן האוכל מוך שיש בו אטריות רבות, ופטר את המוך בברכת האטריות, דעת הגראייש אלישיב (וזאת הברכה פריך עמי 118) שאינו צריך לברך 'שהכל' על המוך שנשאר לבסוף.

[ביה"ל ד"ה טעופים]

אין בברך על פת כיפנין בתרז' פטוניה אלא אם כן הוא פת כיפנין בלבד (39).

(39) ועוגת טורט, כתוב בשורית אגדות משה (או"ח ח"ג סי' לג) שרינה כוראי פת הבאה בכיסני, מפני שהסוכר והביצים והשמן שבם כמעט מרובים מן הקמח, וכן כתוב הגראייש אוירברך (ותון ברכה, קונטרס התשובות עמי ט) והוסיף שאף רוב העוגות העשוות מבגללה רכה וכן עוגות צעפות, דין כן, ורק עוגות שמרות ומבלילה עבה (בערך) נחשבות כספק פת הבאה בכיסני. מאייה דעת הגראייש אלישיב (חאת הברכה בירור הלכה סי' יב) שכל העוגות מחשבות ספק פת הבאה בכיסני.

ולעין וופלים, כתוב בשורית אור לץין (ח"ב פ"ב תשובה י) שרינים כוראי פת הבאה בכיסני, מפני שמתיקים בהם כל שלשות התנאים (ואף שהAMILIO ניחן בהם לאחר האפייה, מ"מ כיון שרוכם בכר נחשבים הם כפת עם כיס ממוליאן), ועל כן יש לברך עליהם בתרז' שעודה. וכן פסק הגראייש שיניגונג (המודבא לעיל ס"ק לח) מעתם אחר, שכין שדקום הם מהווים, אין דין כפת הבאה בכיסני מאייה, דעת הגראייש אלישיב (וזאת הברכה בירור הלכה סי' יב) שכין שלטסוק הופלים עבים, ועל הבעז אינם נפרדים ודקים מאייד אלא מוחברים יחד, דין כספק פת הבאה בכיסני.

[משנ"ב ס"ק מט]

פת שפער לרופין ובשלו⁽⁴⁰⁾, קלוי בזה: אם ספוריין דרולים שיטל בעם פיזית⁽⁴¹⁾, לא נתקפל מנקם שם פת אפלו אם על-ידי קבשול אזל מנקם תאר לך⁽⁴²⁾.

(40) ודוקא אם התבשל לפחות כמאכל בן דחוסאי, אבל אם נתנוו ברותחים וטלקחו מוי, כתוב החז"א (או"ח סי' ט ס"ק ט) שלא יצא על ידו זה מטורת לחם.

(41) שיעור כוות בזמנינו, לדעת החז"א (קוטרס השיעורים), ובשיעורים של תורה בדבר שהוא מדרבן אפשר לשער בשליש ביצה, ושיעורו 33 סמ"ק. ולדעת הגראייש נאה (שיעור תורה) שיעור .27 סמ"ק.

(42) ובגדר 'תוואר לחם', כתוב המדרכי בברכות (פי"ז סי' קיט, הובא בבית יוסוף), שהזוא כשייש בפתח מראה של לחם, ואינו נזומה למגרה אלא ניכר וידוע שהוא לחם.

[משנ"ב ס"ק מג] וכל זה בעניין פת, אבל בענייני מצחה קדונה שבעלן לפazon ולטבשיל, פסיד מתחמת הטעקה הם באים, פטבר או ביטן קען⁽⁴³⁾. (34) ובטעם הדבר כתוב שם (ס"ק א-ב) שכין שתבשילים אלו באים תמיד לLEFT את הפת, מעיקר הסעודה הם ונטפים לפת.

[משנ"ב ס"ק מה]

דאין מתפוגין לאכל קראקין, ורק שעושין אותן כדי שלא יטנפי סידדים מהפרקחת⁽⁴⁴⁾.

(35) וגולידה המונחת בגביע העשו מומיini מזונות, כתוב בשורית אגרות משה (או"ח ח"ד סי' מג) שאם הגביע חביב על האוכל והוא חפץ לאוכלי בפני עצמו, יברך תחילת על הגביע 'ברוא מני מזונות', ולאחר מכן יברך על הגולידה 'שהכל'. אבל מי שאינו חפץ בגביע ואוכלו רק משום שהוא נמצוא יחד עם הגולידה, יברך רק על הגולידה ולא על הגביע, משום שהוא נטפל לגולידה. דעת הגרא"ש שמסתבר שהוא חזק אם נשאר רק מעט מהגביע בסוף האכילה, ואוכל אותו רק בכדי שלא יהה בל תשורת, שפזרו מברכתו, וכן כתוב בשורית אור לץין (ח"ב פ"ד תשובה ב) ובטעם הדבר כתוב, שאף שהגביע מותוק, מ"מ הוא טפל לגולידה. וכן הורה הגראייש קרליין (חו"ט שני ברכות עמי ד) ובאייר, שאף שהוא נזון טעם מ"מ אין כוונת האדם על אכילת הרגן, ומפני זה לא שירך כאן הدين של כל שיש בו מחמתה מני דין מברכים עליו בורא מני מזונות, ולענין קרמבי, ראה מה שתכתבנו לטעם סי' ריב ס"ק יג.

[משנ"ב שם]

ופשוט, דורך שבעת אפיקה נאפיק בימדה⁽⁴⁵⁾.

(36) וכן עוגה שנאפהה בפני עצמה, ולאחר שהתבזבזה ונתנו עליה שכבת פירות וכדר החזירוה לתנור, דעת הגראייש אלישיב (וזאת הברכה פי"א עמי 29) שנחשבת כמי שנאפהה יחד עם הפירות.

[משנ"ב שם]

אין געשין ספוקחת טפלה להם, שכונתו לאכל שניגטן, ואן ספוקחת באין לLEFT מזבשין, וצריך לברך גם על המפרקחת⁽⁴⁶⁾.

(37) ודוקא אם יש על מני המזונות שכבה גודלה של מפרקחת, אולם עוגה שעוגנים עליה שכבה מוגעת של גלויה, וכן בליינצעעס שנוגנים בהם מילוי, כתוב בשורית שבט הלו (ח"ז סי' מז אות ז) שאין המפרקת באה אלא כדי לLEFT את מני המזונות, ואין ציריך לברך עליה בפני עצמה.

[משנ"ב ס"ק מו]

בין דעקר אכילתנו קיה בימוד ונהشب לטפל למפרקחת, אין חוששין על גמר הקאכילה⁽⁴⁷⁾.

באר הפלחה

סח

הלבות במצוות הפת סימן קמח

וברפת הפטזון. (מ) וアイ אכיל ליהו בתוך הפעוצה (מא) שלא מחייב (ט) הפעוצה, (מכ) *טעונים ברקה (ט) (מג) לפניהם ולא לאחתיהם. (מד) ²אכל אותן ורקיקם דקיקם שנותנים מרחחת עליהם, (מה) הם טבליים נקיים ומוגשים גבעון ג פולגולת גרגלה ג טור כות גרגלה ג עליון יונף לדעת קומזיאש ד גרגלוין זי

באר היטוב

קעו. ודריך שכא לאקניט או למונגר, בגין עבות דקות או מיינט מתקה שפהב בנטוב, ארכאה ברכה ואין הפת בוטרן א"כ שכאן לאחסן פאנות הפהבל, מ"א. נואפטלק^ט וחויזין בלואוין^ט שקורין פרטליין^ט אדריך לברך במ"ט בחוץ הפעוצה, ט"ז: (ט) הפהרכתה. שון בגין מה שפטעןן בפורים נראיאט שפרחתה, הבו בשאנן לאוקול חוץ עם ניריאט, אכל על עעה, שאנן לברך על אלומה עופה כל צפון שאוכל אלום פאנת הפהרכות. שון בגין מה שפטעןן בפורים נראיאט, אט אוכל העפה בפ"ע קברך על אלום דבשעת אפקה לא נאפקה בחוץם להם, ע"ל סיק ר"א, ט"ז: (כל) במתה. מי שאכל חוץ וית וטור ואכל חוץ וית להם, החריך נון אכילת פרוס, ולא קינה בעודו פשרו על הראושן, נסתפק בחלק"ט ח"ב סימן קמו אם מחייב לברך לאחריו, עוזן עוד שם סימן רכו:

באור הפלחה

* טעונים ברקה לפניהם. אין במלשנה ברורה שטבבנ שטבבנ בשם הפהבר אברעם דהוא סדין כל פת הפהבר אברם הפהבר בטעין ג. והנה באחת ברכני קברא בפהה ראנזינ. והנה כל זה לעזרה דהין. אכל לדיין דמספוקין בפהה ברכני מאה הפהה, אף דהמוכר פסק להקל בכלם. חנינה מושם וטבבנ ורבקן לקל ואין פצירין לו לברך 'הפטזיא' ובפרט הפהרונו פשאור פת, מה שאין פן בעונתו להאריכו ברקה תוך הפעוצה מושם דנטזינו לסת פיסנן אין סבנה, דאנדרה, פסק דרבנן לקל, ושאנו מין זה חוץ הפעוצה ואלא אטבן הוא פת פיסנן כליל עלקאוין^ט ונתנו שטבבנ ואן גם גלוש ברכש וכחאי טנא, והוא זיך ונשבן, כן פט גיגל מוקבבה והגב"ה, גזען זה בתב בסימן קחדרשי ר עקיבא איש וחביראים. ולפי מה שטבבנו לעיל בשם המאמדרטרכוי דاضר דמוהו זה להה אין קשיא כלען. ולידיא גזאה, דנאאל גבר נעלש קרבש ומרביצים קהנא ענא גזוען הפעוצה, בגין לעץ' ווקיליכי'ז, או שאוכל עכבר^ט יבשים, ואן אוכל מזבירים הממלאים בפורות זוכמה שער אפללו אט אוכל קחדרשי ר עקיבא לאט זיך לאט עכבר הפעוצה לאראשון, המבוגר עליהו בתוך הפעוצה לא הפסיד, דטטטו הפהחר באנן הראושן. המבוגר עלהו בתה פט פיסנן. ובוחרי אדרם משלע דרכ' על עיק' זיך יכינ' לכתלה דראי שיקון בשעת ברכת 'הפטזיא' לפטר אונן:

ובורא פרי העץ, רקי' ברקה לבטהה (אתרונים): (מד) אכל וכו'. קאי על עקר דין פת הקאה בכינני. וכא משמע לנו זהה לא קויב בכללו, לאין מברין בזה על הנעה כלל מושום ומיוי שפהה לתפרקתו, דראמפריש: (מה) הם טבליים. דאן מטבון לאכל טראזין, ונק שעושין אותם ברי שלא טטפו פדים מטפרקתו, ולכן קרי הפעשה בכלל טפל, בדליך בטסמן ריב. וכתבו האחרונים שם, דבמידותינו שנוחני מפרקת על קרבשין^ט שקורין לעץ' קלאידיין^ט. שוטבים קדבשין למאכל עכבר העצם, אסיכון פטנום גם בשבל אכילת קרבשין, (מל) ומילא כט עכבר וטברך עליים שורה מינין קזונות ופיטור הפהרכתה. ופישוט, דראזא שבעת אפקה גאנפ ביטוד^ט, אכל אט אפקה קרבשין לכד ואמריך מיטים עליים מלמעלה הפהרכתה, אין געשין הפהרכתה טפלת להם, שבעתו לאאכל שניקם, ואין הפהרכתה באין לסתה קרבשין, וצידיך לברך גם על הפהרכתה: (מו) פוטרף. ואם אכל הפהרכתה מלמעלה (מא) וההשיר טראזין ואכלן בפני עצמן, צידיך לברך בורה מני מונות עליהם, אך אט אכלן גינדר (ט) ונשאר עוד קצת וקיק בלא מפרקת, אין צידיך לברך עליו, פיזן דעך אכלתו קינה ביחס וnochshav לטפל להפהרכתה, אין חוששין על גמר האקלה^ט: ט (מז) פחות מפקית. והוא כדין (מל) אפללו על בל-דרהו, דאסור לנונות מן סעולם תהה בל' ברקה: (מה) כלום. קינו, לא ברפת-התקון ולא שום ברקה אחרונה: י (מט) חביב'א וכו'. אקדומים להה הפעיף הקאה קאה והוא, שיש בזה שלשה אפניהם: א) פת שפרור לפורון ובלולו^ט, פלאו בזה: אם הפרורין דולדלים שיש בהם כויתוי, לא נתפשט מלהם פת אקלוי אט לאר לחט^ט; ואם אין ביהם, אפללו אם גראชา שיש עליים תאר לחט, קברך בורה מני קזונות, ושם פבשיל עליים. ב) אם לא בשלו, רק שפרור בערעה וגתחבר הפורון מתר על-ידי דבש או מרק: אם יש עזין אליהם תאר לחט, קברך עליים הפטזיא אפללו אם אין בפורון בערעה, ואם אין ביהם תאר לחט, קברך עליים בורה מני קזונות, אלא-אט-בון קינה בפהרורין בזאת, ובג'ל לענן בשלו ג. בשלו, וגס לא נתחבר הפורון מתר על-ידי משקה, אפללו אם הפורון ורקון בטלת מברך עליהם הפטזיא, ושם פת עליים. ועתה נבואר את הפעיף בעור השם יתברך: (ט) דהני פורי לחים שנדבקין. בנתקשל אין נפקאי-בנה בין נדבקין או לא, ונקט

שער הצעין

(ט) דאלו אובליא"ש שהדא לחם מברך ובעה פט הלוש בטעט דבש ורבעם, לפיד דעת הרק'יא לאט בטעט זיך ורבעם ברקה, דגשבר ברכות הפטזיא, שאר פת: (מל) פקנ-אברום: (ט) עמק-ברכה והדרישה, וכן משמע מפקן-אברום בעזיר-קען כא ומאמדר-ודקבי, דלא גטיז:

(ט) מאמדר-ודקבי ופשוט: (מל) קדריז: (ט) פיז: (ט) פס מה מטבנאות דטיז, והעתקו ברג'ז לדיא, עזן שם: (מל) קרא' ש:

תרגום: 1 עזנה מטלאות הפהרכות. 2 עזנה מטלאות הפהרכות. 3 גמו עלי ופלט. 4 גזק מטון ודקזק. 5 עין סימן רוב טעיף ג', ובסימן רג בשערו יתשובה

פעיר-יקען ג. 6 עזנה מטלאות במני מתקה. 7 עזנה ועגיות. 8 בעך עכבים.

פרורי לחם שברקקים (נ) ימוד על-ידי פרוק : (נמ) אם יש בהם (כמ) (נד) בזיה, (נה) א"ר עלי-פי שאין בו תאר לחם מברך 'המושcia' ובברכת המזון, *ואם אין בהם בזיה, ואנו מברך אלא בורא מני מזונת' וברכחה אחת מתין שלש. ואם אין מטבח אלא שהוא מחבר עלי-ידי רבש או פרוק : (נה) אם יש בפרקות בזיה, מברך על-ידי 'המושcia' אפלו אין לו תאר לחם, ואם אין בהם בזיה : (נט) אם יש בהם תאר לחם, דהינו שהוא גבר ונידיע שהוא מברך עליו 'המושcia' ובברכת המזון. ואם אין בזיה תאר לחם, מברך (ט) (נמ) 'בורא מני מזונות' וברכה אחת מצין שלש. ואם אין לו לא מחבר אלא מפדר (כג) דק דק, א"ר עלי-פי שאין בו בזיה (ס) ולא תאר לחם מברך על-יו 'המושcia' ובברכת המזון (וין ליקפן סיכון קדר בפה שעור אכיליה לברך עליך ברכתי

באר היטוב

(ככ) נתקבש. דהינו שפטן הולחן בכל' ראשון, אבל אם הגית הפורחן בקעודה גורה עלייהם רוחחין לא מקרי נתקבש, ב"י מרכבי, וברבב המ"א: ניל מהר שיש מחליקת ביז"ד סי' סח אם עדרי מטבח כל' ראשון, וכן של מטען שלל לאכל פירורים שעריה עלייהם פירר ונרכחה שיש בו תאר לחם, וכך' ששלול תלמידים הרבה מטבח עיר עלי-ידי רבש או שפנ, כל שפטנה פאן מטהר לפסם, בין שבשלן או חביב שאללים גדור עלי-ידי רבש או שפנ, כל שפטנה פאן מטהר לפסם, בגין לעק'רין² ולייבא בו דראול עזיאו רומי סוקא, אין קדרין צליין רק במא"מ, ואצל חורקעליך³ שבנטן בשן ובל' שבקירל⁴ שבשלו בימים והוא מסחוט בזיה ומטרים אט נטעש מנקה אכוד עלי' המזיא ומכו'ש להסתפק. שדיית התופחות דאפלו אם נטעש מנקה אכוד עלי' המזיא ומכו'

משנה ברורה

זה משום אףו לשני דפנוי בלי בשולו : (נא) ימוד. והוא מדין אם קרי (מ) נק שורדים בחרטו מרכבה (מו) עד שפטלאבן הרים על-ידי זה, דינו כמו נדבקין ייחד, וכרכקמה בסעיף ייא : (נב) אם בתבשל וכמו, סנו שפטן שלחם בכל' ראשון בשעמדו על האש או על-כל' פנים שקינה חד' מולחת בו⁵, אבל בכל' שני (מו) לא חישב בשולו⁶ ורינו כמו באפין שאני, דאם יש בו תאר לחם בזיה 'המושcia' אף בפתחות מפוזה נזקוק אט לא נתלבן כפים על-ידי שלחם, אבל אם נתלבן הרים בזיה שצוו בSSHנהה פת בעמ' שבין, מבאר בסעיף יא דעל-ידי זה נחשב פת קאיין בו תאר לחם. ואט הנית הפורחן בקערה ועה עלייהם רוחחין מצל' ראשון, בתבו הקארטונים דספיק הוא אם יש לו דין בשול או לא⁷, ועל-כן אם אין בפורחן בזיה וניש בו תאר לחם. יברך על פת אחר מה' (נכ) אם יש בזיה וכו'. לאו דזקא בבלם, אלא אפלו אם יש בזיה (מד) מקרין, ספיקון, ומפיא' יכול לאכט שאשר מקטנות גמ-בז' : (נד) בזיה. רואה לופר: במקירעה עצמה שברוך על-יה תה' בזיה (מג) מקרין לה מה שאנתבקה עם טברוקין (נו) או שפטנה עלי-ידי מהשקה : (נה) א"ר ולא נפחחה משוער זה עלי-ידי קבשה, (כ) לא מצרפין לה מטה' שאנטבקה עם טברוקין לה לא נתבטל מטענה פת לא בזיה אלא טאגם במקבתה⁸, ממשע מפוגן-אברעם טער-יקטן לו דלא קו' קבושל⁹, ומחייב בה תאר לחם כמו ליקמה באפין השני. ולפי דעת שארי קארטונים שם (ע) אין קרבת לקבורי; והחכון, שפטוון לא יאכל בשיש בו תאר לחם כי אם בטורו סערכחו¹⁰. וכל זו בז' שאין בז' ואית, אבל אם תען פרוסות שיש בז' אול לה תאר לחם פשוט ודברך 'המושcia', וככ"ל בbeschol, וככל-שפנן בז': (מ) איטן קברך וכו'. רע דבלן קני שטובר בסעיף זה ובסעיפים שאחריו, אפלו קבע סערכחו ערלים ואכל פדי שביצה, משות דלא קו' בכלל לחם בול ורק קמינו גדרה בעלה מא"מ : (נה) אם יש בפרקות. קני אפלו באמת מהן וככ"ל: (נט) אם יש בז' וכו'. הטעם. רעדיר בז' מאפן קראשון, דכינון שלא נתקבש, תאר לחם שלו חשייבא שהוא נבר ונידיע יותר. ומה שפטוב "וברכפת הפוון", קני בשמאכל פקה פורחן עד שעור בזיה. אם פנור מלחים עד שפטוון לשלת ואטריך חור ובלון בישן וכלי'א בז' ופטוב מה שפטוב בז' וקספמת (מ) קרבה אטוריגים.adam בשלן בז' קורין בלשונו קני'רליך¹¹ או חרעומל'יך¹². עין במניג-אברעם מה שפטוב בז' וקספמת (מ) קרבה אטוריגים.adam בשלן בז' קורין בלשונו קני'רליך¹¹ או דחשייב Beschol, אף שיש בכל אחת בזיה ויתור מברך עלייהם יבואר מני מזונת' נטאפו אט אכל הרכבה. ובן הוא מנתג העולים; ואט אבן, בז' שלא יאכלים כי אם בזיה הפעוצה, אלא אט-בן נלוש ברב שפנ או דבש דאו קברך ערליך יבואר מני מזונות', וככלעכט בסעיף ז בז'ה. ואם גבלן בימים לבד ואפאנ, יש עלייהם דין פת גמורות¹³: (ס) ולא תאר לחם. קני, שעלי-ידי שהוא מפדר דק דק

שער הצעין

(מו) מאן-אברעם: (מו) מאמר-מררכי: (מו) אחרונים: (מו) לרשות: (ו) פג-אברעם וש"א: (ט) תיראדים וש"א: (ט) וט מפלסדי וטני יעה מוקה קצת גס'ין דטגן בשולן טרא' הוא, ולטסקנא שטערוך פירר גטרא רע' קחboro' קעלאא עלי-ידי דבש וטוק ובל' שום בשול וטאנ פל' ובעה הוא דטפני תאר לחם. אכן מטנטה ח'ס' שם בז'ה אט' מטפע דסכירא לה דטגן לא קו' קבשה (ען בז'ה קרא' שט), ולטאונה מטען שם בז'ה זרב ששת ובקא בשיטקה אט' קטני, דכטמאות טברך עלי' 'המושcia' אף בפתחות מפוזה דאמ' רדא עלי' חורקיה רגעף, ען שם, ואיזוק עין למעשה: (ט) ען באך' דגוז' בשעריה תשכח ונתמי' אט' וטנטה אט' וטגנ' אט' וטטישיה ענפש:

תרגומים: 1 ענפה. 2 בפתחות מטנוט. 3 בפתחות מטבח.

הַלְבּוֹת בָּצִיעַת הַפְּתַח סִימָן קֶסֶח

ביאורים ומוספים

מכוית, ולהרתויהם בכלל ראשון הנמطا על האש למשך דקה [בערך], שבכי האי אונגה נפקע מהם שם לחם לכל הדיעות, ואם אין עשה כן, כתוב הגרשוי אויערבך (עהר אהל ברוך עמי רכו) שמחמיירום מפמי הספק לאוכלים בתוך סעודה.

(48) ודוקא בטיגון כמעט שמן, אבל טיגון בהרבה שמן [שמנן עמוק]. עת הגרשוי אויערבך (שבכ' פ"א סוף ס"א) שנחשב בירושל'ם, שמה לי בישול במים ומה לוי בישול בשמן. וכן כתוב השו"ע הרוב (סדר ברכת הנהנין פ"ב ס"יב) והובא כאן בס"ז בהג"ה, שטיגון בשמן עמוק דינט בירושל'ם.

(49) והחו"א (אר"ח סי' מו ס"ק ט) כתוב שטיגון אין לו דין בישול.

[משנ"ב ס"ק ז]

דלא הויב כלל לחם קלל ורק בمعنى קוררה בעלמא⁴⁵.

(50) ולענן קוגל אטריות, ראה מה שכתנו להלן ס"ק פר.

[משנ"ב ס"ק ט]

דא מברוך עליהם יברוא מני מזונותינו וכיו', יש עליהם דין פט ^{קמורות}.

(51) אומנם לקמן (סי' תעא ס"ק כ ובשעה"ע שם ס"ק י) כתוב, שפירורי מיצה שגבולם בין או ברכשו ואבאים, אין בכך לאוכלים אלא בתוך הטעודה, ובאייר בששיב (פנץ הע' ג), שם מודובר באופן שלא גיבל את הפירורים אלא במעיט דבש ויין, ולכן אינם נחשים כפת הבאה בכיסנין בודאי.

ופשיטה העשויה מעיטה של כמה מיצה המושרב עם שמן וביצים, כתוב בשורת מהר"ם שיק (או"ח סי' טז) שודינה כפת הבאה בכיסנין, והוסיף שם נוטנים לתוכה חתיכות מיצה, ברכתה המוציא, כיון שלפעמים יש בהן בoit, ואף אם אין בהן בoit, מ"מ לפעמים לא פקע מהן תואר לחם והרי ספק ברכה.

(52) הינו שיש חילוק בין גיבול הפירורים בשמן שאין דין ספק בת הבאה בכיסנין, ובין גיבולים במים בלבד, שבזה דין בלחם גמוו, וכן כתוב החזו"א (אר"ח סי' מו ס"ק ט) שאם חור ואפה את הקנירילך, אם גיבלים בהרבה שמן או בשאר משקין דין כפת הבאה בכיסנין, ואם גיבלים במים דין כלחם גםו.

[ביה"ל ד"ה אם יש]

לא נפקע מנה שם לחם על-ידי מה שהמפניו לפוחת מטבחה⁴⁶.

(53) והחו"א (או"ח סי' מו ס"ק ה ד"ה הירצא) כתוב, שהחומר שהתבשל ואין בו צית, בין שלא היה בו בית מתחילה, בין שנימוחה בקדורה לפחות מכך, ואפיילו לך פרושה קיימת ופותחה, הרי הואبطل עליהם תורה לחם, וכתיב שברכתם יברוא מני מזונות, מפני שאין ברכת הנהנין, מזונות פ"ה, תנ ברכה קונטרס התשובות עמי י), אלא כשלועס בoit שלם מן הלחם.

[משנ"ב ס"ק ג]

או על-כל-פחים שקהה כדי סולחת בו⁴⁷, אבל בכלל שני לא חשוב בשולחן⁴⁸ וכו', אם יש לו דין בשולחן או לא⁴⁹.

(43) אבל אם אין הדייד סולחת בו, כתוב לקמן (סי' שיח ס"ק סד) שאפייל כל ראשון איתן מבשל.

ושינויו ייד סולחת בו, כתוב בשווית אגרות משה (או"ח ח"ד סי' עד אות ג) לגבי בישול בשבת, שמארבעים ושלש מעלות צליוס יש להסתפק שמא הוא שיירש השדייד סולחת בו, עד שביעים ואחת מעלה, שבעיעור זה די נחשב שלהמה חי"א סי' צא אות ז כתוב והגרשוי אויערבך (שרית מנחנת שלמה חי"א סי' צא אות ז) כתוב לענן בישול בשבת, שהוא ארבעים וחמש מעלה צליוס. וראה עד מה שכתנו לקמן סי' שיח ס"ק פה.

(44) ואפיילו אם הכל שני הוא רותח, כתוב בשעה"ע לקמן (סי' תעא ס"ק ב) שאיתן מבשל [ולין חתיכות לחם שנוטנים במרק, ברכתן ים-המציא], כיון שעלה המرك נחשבת בכלל.

(45) ולגבי בישול בשבת, כתוב לקמן (סי' שיח ס"ק עד) שהסביר את האחרונים היא שעירוי מבשל כדי קליפה. ואם שואב בכלל ריקן מתרך כל ראשון, כתוב לקמן (שם ס"ק פ) שיש אמורים שודית של הכליה הריקן בכלל ראשון, והטיף, שאם משזה את הכליה הריקן בחוכו עד שמעללה רותחיה, בוחאי נחשב כל ראשון, וראה מה שכתנו שם.

[משנ"ב ס"ק ג]

ומפנילא יכול לאכל רק שאיר קקטיפות גט-קן⁵⁰.

(46) והינו בשאול את הפירורים הקטנים לאחר אכילת הפרוות שיש בה בoit, אולם אם אוכלים בלבד, כתוב בביה"ל (דר' ואם) שمبرיך עליהם יברוא מני מזונות.

[משנ"ב ס"ק ג]

אללא טגום במשקה במתבחת⁵¹, משמע מפגן-אברעם סעיף-קטן לו דלא הויב בישול⁵² וכו', תאר לחם כי אם בתרוק קסעווקה⁵³.

(47) וכשתוננים מעט שמן במחבת כדי שלא תירף העיטה, כתוב הרמא"א להלן (ס"יד) שאין זה בכלל טיגון, אלא נחשב באפייה.

ולענין פירורי מיצה המטוגנים ומודבקים יחד [המנוגים ימיצה ברי"י], כתוב החזו"א (או"ח סי' מו ס"ק ט) שיש לבך עליהם המוציא וברכת המזון, כיון שיש להם תואר לחם. ובשו"ת מהרשיט (ח"ח סי' פא) כתוב שיש לצדר שאין דינט כלחם, כיון שיש לעזף את דעת הסוברים שאף מיצה בפני עצמה אין דינה בלחם, וכען זה כתוב בשורת שבת הלווי (ח"ז סי' מו אות ד). והעריך השלחן (סל"ז) כתוב שברכתם יברוא מני מזונות, מפני שאין שכון שיש ספק בלחם, עדיף לפחות את המיצה לפירורים קטנים

הַלְבָות בִּצְיעַת הַפֶּתֶת סִימֹן קַסְתָּה

ביאורים ומוספים

ס"ק נג) שאין הגрисים בטלים למים בין שני דגנ'ם בטלים, ומושום נך יש לברך עליהם ברוא מני מונות. והוסיף שיתיבן שם הימים אינם בטלים לעיריים בין שעיריים לשתייה ולא לאכילה, וצריך לברך גם עליהם 'שהכל', וכן יברך תחילת על הימים ואחר כך על הגריסים. ולදעת החי אדם עזףшибך 'שהכל' על דבר אחר, וופטור בכך את הימים.

ודגנים המעורבים בחלב, כתוב בשווית אגרות משה (אויח' ח"ד סי' מא) שתלו הרדר בכתומו החלב שבו הם מעורבים, שאם נותן חלב כדרך בני אדם הנוטנים חלב להטעמת הדגניים, או שעלה כל פנים על ידי החלב נח לאכאל את הדגניים ולבולען, נחשב החלב בטפל למיין הדגן, ואך אם על ידי החלב מרוה את צמאנו. אולם אם טוענן חלב הרבה יותר מידי העורך לאכילת הדגניים, מוכחה שכוחנותו גם לשתיית החלב, וצריך לברך על החלב בפני עצמו בין שעלה כל פנים נהנה ממנו בפנ' עצמו.

[משנ"ב שם]

ואחריך יברך מתחילה על מעט צוקער ברכבת ששהל'ו⁵⁹.

(59) אמנם, לקמן (ס"ר רב ס"ק עט) כתוב שיש להסתפק בברכת הצוקער, וראה מה שבtabנו שם.

ומבוואר מדבריו כאן, שאף שאינו שותה את הקפה עם אכילת הפת כיסין בבת אחת, מ"מ אין לברך 'שהכל' על הקפה עצמו, מספק שמא הוא טפל לשונה ופטור מברכה, וביאר הגראי קרליין (חוט שני ברכות ס"ק ב) שמדובר באופן שאינו שותה את הקפה אלא מחמת גיריות המאכל, ואין השותה עיקריית עצלה.

[משנ"ב ס"ק סג]

לאחר שציק הקפים לתוכן נקממו לש אותה עב קמו פט⁶⁰.

(60) ובוגדר בלילעה עבה ובילילה רכה, כתוב המאירי (פסחים לג, א) שבילילה רכה היינו עיסה רכה ודילילה מאר שנספכת בשמנוחים אותה על גבי קערה או על גבי הקרקע. ובילילה עבה היא עיסה שאינה נשפכת בשמנוחים אותה.

[משנ"ב ס"ק ע]

ומברך ברוא מני מונות לפגנית ומעין שלש לאחורייה⁶¹.

(61) ובטעם הדבר כתוב לעיל (ס"ק נ), שאין זה בכלל לחם כלל רק למיini מונות שאינם נשרים בין או מים, אלא שמעורבים במים או בתבשיל, כגון מרק שיש בו גריסים ממן דגן, כתוב לקמן (ס"ר רח'

[משנ"ב ס"ק ס]

חת בפנ' עצמו ולאינו מתחבר, אין יוצא לעולם מתרורת לחת⁶²) וכ"ו,

ומברך עליך ברוא מני מונות וברכה מעין שלש⁶³).
כתב בבהיל' לקמן (ס"ר תסא סי' ד"ה וצ"א) שרשאי לפורה, ואך שנעשה על ידי זה בקמה, מ"מ אפשר לברך עליה זמתיא' רעל אכילת מצה.

(55) וכל שכן אם שורה את הפירותים במים מעת לעת, כתוב לקמן (ס"ר תסא ס"ק יז) שאיבדו תורה לחם, בין שכבות רינו מבושל.

[משנ"ב ס"ק סב]

זהו העקר, ותליהם אין בו ממשות ורק קשובה⁶⁴.

(56) שאף שמן דין בדרך כלל אינו בטל אפילו אם הוא המיעוט, מ"מ כל זה חזקא כשייתן בתערובת כדי לחת טעם ולהיות חלק מן המאכל, כמו בואר בשווי' לקמן (ס"ר רח ס"ב, וראה משנ"ב סי' ריב ס"ק א).

[משנ"ב ס"ק סד]

דכין שנתארם הפת על-ידי הין אבד ממנה האר לחת⁶⁵).

(57) וכן אם נשורה הפת בשאר משקה אrome, כגון מיץ וכדו', כתוב בשורת או ליצין (ח'יב פ"יב תשובה ג) שאבד ממנה תורה לחם, אבל אם נשורה הפת בקפה או קקאו, אין בכך כדי להחביבה כמו שאיבדה תורה לחם, שאין לך בזה אלא חידושו [וראה ביהיל' ד"ה אדרום].

[משנ"ב ס"ק סה]

נעשרה הפת טפל לבן ולאינו מברך רק ברוא פרי הבקון⁶⁶.

(58) והשורה אחר גמר אכילתו מעט פת בויש' כדי לבעל את המאכל, כתוב לקמן (ס"ר ריב ס"ק ה) שלדעת המג"א עיריך לברך על הייש', מושום שעיקר כוונתו על הייש', אלא שטפוני שטעמו חזק כששותה אותו לבך, הוא שורה בו את הפת כדי להפיג את מיריותו, ולפיכך נהשכט הייש' בעיקר. ולදעת האיר', טוב שישתה תחילת מעט מן הייש' קורם שישורה בו את הפת, וברך עליו.

ומיני מונות שאינם נשרים בין או מים, אלא שמעורבים במים או בתבשיל, כגון מרק שיש בו גריסים ממן דגן, כתוב לקמן (ס"ר רח'

באר הגולה סט

ו מוקפות ונדרשו
שי ז יש בפרק
ח ובענין יונה וגננ
גננ שמי רבי
שכחון נתקפה

(הא) איזיל לה תורה (פרוש, אבלו אפר פאריטה), גלויה תאר כלחט) דרבנן, ולאין מברך עליה אלא
'בורה מני מזונות' וברכיה אמת מעין שלש: יב ייש מי שאומר *שבטת השרוי (ס) (ס) *בין
(אדום) איינו מברך (סה) אלא בורה מני מזונות' וברכיה אמת מעין שלש, וגנראיה (ס) שאין דברנו
אמרים אלא בפירושן או בפרשיות שעין בכל אמת בזות: יג חזפלן דבר (ס) שבילתו (פרוש,
לישות קמח במים) עבה, (סה) אם בעלה או טבנה (ס) אין מברך עליה 'המווציא' אפלו שיעיש
עליה (ע) תורה (ס) דרבנן, (ע) ואפלו נתיבות ('מוץיא') איינו הולך אלא אחר

באר היטוב

את הפת, ואם הפת עקר והם לפקד לו האכליה, כברוך על הפת פוטר את הבין, ואם
שחטיהם עזריהם פוטר על שניהם, על הפת במים וועל פון בבחמ, עית עון פון פון פון
ל: (ס) דרבנן. כי גנון שפנאוא אמלעס אפה לא גור עטס, וליד למיש פצעיך
. ו, והם נהר ללים מעקרה לבן כל גון שיש בו היר להם לא גוף מחותה להם.
ועסיד בפער בפער רם פעעה לא טקי פשחה: (ס) בלחלה. כי למד ותב

באר הילכה

* שפת השרוי וכו'. וככל קומות אוטם לחיקם שטוחם ליום טום וצבעין
עם כי ואפרינ'ז, אפלו אין בראשות בית ברוך 'המווציא', ושפנא פאן ווונ
שרוי גנת (פמיג', ע"ש): * בין אדם וכו'. עון במשנה ברוניה. ותנה וו
בלשון 'אדם' הוסיף קרטיא מדעתה עליyi לשון נארכידי שהובא בכתובת יונתן
שוחטיב בז: הולאל ספוק. ובאותם סדרא זו קלושה פאר, וויאן שפתת בזון
בעץ, וכי בשבל עצב בעלה שקלט הפת על ידי סוני לאבד מפנה שם לחים
על ידי זה? והנה בחתמת שליה בשער קאותה פכיה, שברוב סקרי המודכי
ראלו יש בכם צוית אין צרך תאר לךם, כמו שבחות בסעיף קודם: (ס) בם.
והנותנים (ו) חיקת הפת שטיחני על הנקלים בשבר
שקורין פעינ'ז, ואין בכם פוזת. והשכר מתלבן על ידי שרונה מתורה לתמ"י. (מ) ווונ
לחם זיך ודק לתוכה חם קרי שיפון בו טעם ולא בשבל אלילה, איננו מברך
מקשות רדבר קשובה): (ס) איזיל לה וכו'. נאך ובברך בסוף פער הפת בזום ווון
לחם מברך 'המווציא' [אפלו קיו שratioים בם, כמו שפטני שם]. (ט) ווונ קם של לא נטעה צוותה בזעם כלל, שפניה בזום ווון
וון מועט, ומה שלא מברך בו היר לא בזם הוא בזם פבניא קטנוו, מה שאין בז נאשנה נרבה בם עד שנטלבן הפטים על קיינית, הו
סיפון שנתקנה צוותה על ידי קשיה ואבד מפנה שם לסת'ז: יב (ס) ביני אדים. דרבא אדים, ווונ דבון שטאנדים הפת על ידי ביני
אבד מפנה היר לךם. (ס) אבל אס שרה פטו ביזון לבק, בזון ווונא שיטגה הבין מצטחו על ידי הפת השרוי בתוכו, וכידען בסעיף
יא: (ס) אלא בורה מני מזונות. רוצה לופר, לאופקי שליא בירך עלייק 'המווציא'. ווונ ברכות הבין: (ס) אם בנטו קח היר בשבל
איכילת הפת והין בא ורק לפקד האכליה. נטעה תאי טפל ואינו מברך כי אס בורה מני מזונות על הפת. וכן השורה הפת פינן בין איז
ביני שחר, פס'ין דיא היני וויל שמן השורה פרוטות של בכם צוית או השורה הפת ביזון לבק, דמברך 'המווציא' אפלו על פרוטות שאין
בכם פוזת. וככ"ל, בנדאי נטעה הבין טפל לפסתון. אבל אס בנטו גם בשבל שטוא ניט. השורה לאיל ולשותות ביטח. (ס) ניכון שירוץ
מתחלת על קצת יון בפנוי עצמו ביר היבן, ואחריך יברך ברכיה על הפת קשיה. (ס) אם בנטו רק בשבל הבין שבז ברכות בא ורק
לפקד השתינה. נטעה הפת טפל ליזון ואינו מברך רק בירא פאי גפען⁽⁵⁸⁾. והנה לפז זה, לעזין שתית קאו"י' הערוג ביזון שטולין בו הפ
פינן, ושם היל בנטו גם בנטו בשבל שטוא. נראה גט-בון דבון ווונ בשבל שטוא. השורה לאיל ולשותות ביטח. (ס) ניכון שירוץ
מעט: (ס) יותר טוב שירוך מתחלת על הפת'יפןין לבד בלא שירה, ואחריך יברך מתחלה על מעד צוקערכ' ברכות 'שחפהל'⁽⁵⁹⁾ להוציא
האראו'י' נאמר מורדין: (ס) שאין מורדין: (ס) אמר קינה בו פוזת. היל מברך לעיל בסעיף י' דמברך 'המווציא' אפלו בשאבך היר להם:
יג (ס) שבילתו עברה. הינו לאחר שיצק הפטים לתוכה הקמח לש אותה עב במו פרט⁽⁶⁰⁾: (ס) אם באשל ווונ קשפן:
(ס) אין מברך וכו'. אפלו (ס) על פרוטות שלש בנטם בזת. (ס) ולא דמי לאה שבטות בסעיף י' ובבשול אין מברך מתחלה
לחם, ורhum קוי להם גמור מעקרה, שקהה אפשוי, מה שאין בז נאשנה נרבה מועל בנטוב נטונן מבטל מתורה להם. (ס) ווון
לקפן בסעיף יד בזבז', אך נטנו במתבנת קעת שטן שליא ישרף העפה לא פקי' טזון במשחה וחתי אפשוי גمراה: (ע) תורה דרבנן.
אפלו (ס) אבל ברכות ובקע שערומה עלהן, חי במו דיסא, ומברך בורה מני מזונות' לנטון ווונ שילש לאחריך⁽⁶¹⁾: (ע) ואפלו
נתתיבה בלחלה. רוצה לומר: אפלו (ס) הוא בצענין שקו'ר לחים לעןן תלה, גנון שבשעתו לישה לא קיה בדעתו לבשלו או לטענו

שער התzinון

(ג) מאפרטרכדי ונבר"ז ומגראברטס: (ג) אחים: (ג) פאג'אברטס וש"א: (ג) פאג'אברטס, עין שם באריכות:
(ג) פאג'אברטס וש"א: (ס) פאג'אברטס ווונ: (ס) אף דבקען אברטס שבב שיינר על שניהם, לענדית דעתך איריך עזין, כל פטוקרטס זונתוקרטס ווונבון יונת
(ערא"ש) בעבוי ספקא ושהיה פת ביזון אין צרך לברך, פשעט אפלו אם פטבו בשבל שטוא, וושוב ופת עקר בעט זיין לעיל בנטאנטס פאיכר-אברטס טור שטוח
פערן הבין. ווינשי פאליה וזטט זטוחטיקו זבקין עלה' פטבי שבב פערן פאג'אברטס שבב עלה' ויריך עין לדיין. וושוב קאצאי ערד זטאנטס פטוקרטס
ריב פזירקטען ג דטוחט בזקיא שטבר רדא אס בנטו בשבל שטאי פטוקרטס, אך שוחה ווונה פטן לאיל פט, אקערין וטב עטה, בזון סטם פק'ר'ז
השרותה הפ'יפן ביזון צוית או בירא מברך רק בירא מני מזונות, ווינט'א ברכות בירא מני מזונות' לנטון ווונ דבוכ'ן לטוחט לישפהל (שם): (ס) אלה ובה:
(ס) אחים: (ס) פאג'אברטס ווונ: (ס) חוושי רעד'א ונבר"ז: (ס) פאג'אברטס וש"א: שטוחט פאג'אברטס בסעיף קעטן לב:

תרגומים: 1 צנימיט. 2 קפה. 3 סpter. 4 קרלט (מין פבלין).

